

Sygn. akt: KIO 1562/26

KIO 1563/26

WYROK

Warszawa, 14 maja 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza – w składzie:

Przewodnicząca: Anna Chudzik

Protokolant: Tomasz Skowroński

po rozpoznaniu na posiedzeniu z udziałem stron odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 7 kwietnia 2026 r. przez wykonawcę Control Process S.A. z siedzibą w Warszawie (sygn. akt KIO 1563/26) oraz po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 7 kwietnia 2026 r. przez wykonawcę TERLAN S.A. z siedzibą w Poznaniu (sygn. akt KIO 1562/26),

w postępowaniu prowadzonym przez Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Buku,

przy udziale wykonawcy TERLAN S.A. z siedzibą w Poznaniu, zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Odwołującego w sprawie o sygn. akt KIO 1563/26,

orzeka:

I. Sygn. akt KIO 1562/26

1. Umarza postępowanie odwoławcze w zakresie zarzutów oznaczonych w odwołaniu numerami: 2.1, 2.3, 2.4, 2.6, 2.8 oraz nr 2.2 – odniesieniu do wartości robót;

2. W pozostałym zakresie oddala odwołanie;

3. Kosztami postępowania obciąża wykonawcę TERLAN S.A. z siedzibą w Poznaniu i:

3.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 20 000 zł 00 gr (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez Odwołującego tytułem wpisu od odwołania, kwotę 3 600 zł 00 gr (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) poniesioną przez Zamawiającego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika oraz kwotę 445 zł 57 gr (słownie: czterysta czterdzieści pięć złotych pięćdziesiąt siedem groszy) poniesioną przez Zamawiającego tytułem dojazdu na rozprawę;

3.2. zasądza od Odwołującego na rzecz Zamawiającego kwotę 4 045 zł 57 gr (słownie: cztery tysiące czterdzieści pięć złotych pięćdziesiąt siedem groszy), stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione przez Zamawiającego.

II. Sygn. akt KIO 1563/26

1. umarza postępowanie odwoławcze,

2. nakazuje zwrot z rachunku Urzędu Zamówień Publicznych na rzecz Odwołującego kwoty 18 000 zł 00 gr (słownie: osiemnaście tysięcy złotych zero groszy) stanowiącej 90% wpisu od odwołania.

Na orzeczenie – w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia – przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:.....

Sygn. akt: KIO 1562/26

KIO 1563/26

Uzasadnienie

Zamawiający – Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku – prowadzi w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia pn. *Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Niepruszewo, gmina Buk, w formule zaprojektuj i wybuduj*. Wartość zamówienia jest większa niż progi unijne. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 25 marca 2026 r. pod numerem 205229-2026.

Wykonawca TERLAN S.Awniósł 7 kwietnia 2026 r. odwołanie wobec treści dokumentów zamówienia, zarzucając Zamawiającemu naruszenie przepisów (numeracja wg odwołania):

- 2.1.art. 112 ust. 1 w zw. z art. 116 ust 1 w zw. z art. 117 ust. 1 i 3 w zw. art. 58 ust. 1 w zw. z art. 16 pkt 1 i 3 ustawy Pzp, poprzez nieproporcjonalne, ograniczające konkurencję i nieadekwatne w stosunku do przedmiotu zamówienia ukształtowanie warunków udziału dotyczących zdolności technicznej i zawodowej w zakresie wymaganego doświadczenia, opisanych w Rozdziale VI ust. 1 pkt 4 lit. a i ust. 2-3 SWZ, wykluczające wykonawców zdolnych do realizacji zamówienia, w szczególności poprzez ustanowienie nadmiarowych warunków oraz niczym nieuzasadnione wyłączenie zasady sumowania doświadczenia wykonawców;
- 2.2.art. 112 ust. 1 w zw. z art. 116 ust 1 w zw. z art. 16 pkt 1 i 3 ustawy Pzp, poprzez nieproporcjonalne, ograniczające konkurencję, nadmiarowe i nieadekwatne w stosunku do przedmiotu zamówienia ukształtowanie warunków udziału dotyczących zdolności technicznej i zawodowej w zakresie wymaganej kadry kierowanej do realizacji zamówienia, opisanych w Rozdziale VI ust. 1 pkt 4 lit. b-d SWZ, wykluczające wykonawców zdolnych do realizacji zamówienia;
- 2.3.art. 131 ust. 1 i 2 pkt 1 w zw. z art. 16 pkt 1-3 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 19 ustawy Pzp, poprzez niejednoznaczne i nieprecyzyjne opisanie wymogu udziału w wizji lokalnej jako warunku udziału w postępowaniu, w szczególności nieokreślenia sposobu zgłoszenia się do udziału w tej wizji, jej terminu bądź sposobu wyznaczenia tego terminu, przez co wykonawcy nie mają ściśle określonych zasad jej odbycia, a to może doprowadzić do niewypelnienia obowiązku i w konsekwencji odrzucenia ich oferty, a w konsekwencji świadczy o braku zachowania uczciwej konkurencji, nieproporcjonalności i nieprzejrzystości prowadzonego postępowania;
- 2.4.art. 387 § 1-2 Kc w zw. z art. 353¹ Kc w zw. z art. 8 ust. 1 zw. z art. 431 w zw. z art. 16 pkt 1-3 ustawy Pzp, poprzez sformułowanie projektowanych postanowień umowy w zakresie terminów usunięcia wad prac projektowych i wykonawczych w sposób niemożliwy do dochowania w stosunku do charakteru zamówienia;
- 2.5.art. 437 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp w zw. z art. 483 § 1 Kc w zw. z art. 484 § 1-2 Kc w zw. z art. 353¹ Kc w zw. z art. 8 ust. 1 zw. z art. 16 pkt 1-3 ustawy Pzp, poprzez ustanowienie w umowie rażąco wysokich kar umownych, które znacząco przewyższają potencjalną szkodę, jaką Zamawiający może ponieść w wyniku naruszeń zawartych w tych postanowieniach;
- 2.6.art. 387 § 1-2 Kc w zw. z art. 353¹ Kc w zw. z art. 8 ust. 1 zw. z art. 431 w zw. z art. 16 pkt 1-3 Pzp, poprzez określenie rażąco krótkiego, tj. 12 godzinnego, terminu usunięcia wad i usterek uniemożliwiających lub poważnie utrudniających eksploatację obiektu lub zagrażające bezpieczeństwu;
- 2.7.art. 439 ust. 1, 2 i 4 ustawy Pzp w zw. z art. 353¹ Kc w zw. z art. 5 Kc w zw. z art. 8 ust. 1 zw. z art. 431 w zw. z art. 16 pkt 1-3 ustawy Pzp, poprzez sformułowanie warunków waloryzacji wynagrodzenia w § 18 ust. 19-20 PPU oraz § 19 ust. 20-21 PPU w sposób nieadekwatny do warunków rynkowych i uniemożliwiający waloryzację odpowiadającą realnej zmianę cen i materiałów, w zakresie w jakim Zamawiający:
 - wyznacza zbyt wysoki próg zmiany wynagrodzenia, opisany w § 18 ust. 19 PPU oraz § 19 ust. 20 PPU, jako zmiany cen materiałów lub kosztów na rynku związanych z realizacją umowy na poziomie 10 % w stosunku do cen materiałów i kosztów obowiązujących w dniu otwarcia ofert,
 - wyznacza zbyt niski maksymalny próg waloryzacji,
 - określa w sposób nieprecyzyjny jak wykonawca ma wykazać związek zmiany ceny materiałów lub kosztów z realizacją przedmiotu zamówienia, co stanowi o ustaleniu warunków zmiany cen w rozumieniu art. 439 ust 1 i 2 ustawy Pzp w sposób oderwany od realiów rynkowych, a także powoduje, że umowa zawiera jedynie pozorne, nieproporcjonalne, nieadekwatne do zamówienia i niemożliwe do prawidłowego zastosowania mechanizmy waloryzacyjne.
- 2.8.art. 462 ust. 1 w zw. z art. 121 i art. 16 pkt 1-3 ustawy Pzp, poprzez określenie obowiązku zaangażowania podwykonawcy do realizacji robót budowlano-montażowo-technologicznych oraz prac projektowych, co stanowi wyraz nadmiernej oraz bezprawnej ingerencji Zamawiającego w sposób realizacji zamówienia i sposób działania wykonawcy skutkując naruszeniem zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, jak i zasad proporcjonalności i przejrzystości.

Odwołujący wniósł o nakazanie Zamawiającemu

- 1)nadanie warunkowi udziału w postępowaniu, dotyczącemu zdolności technicznych i zawodowych wykonawcy

(wymaganego doświadczenia), opisanego w Rozdziale VI ust. 1 pkt 4 lit. a) i ust. 2-3 SWZ brzmienia określającego wymogi proporcjonalne do przedmiotu zamówienia, określającego minimalny poziom zdolności gwarantujący należyte wykonanie zamówienia, tj.:

4) zdolności technicznej lub zawodowej

Warunek udziału w postępowaniu dotyczący zdolności technicznej zostanie uznany za spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże, że:

a) ~~wykonał samodzielnie lub jako członek konsorcjum~~ należycie, w okresie ostatnich pięciu siedmiu lat przed terminem składania ofert a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, co najmniej:

i. dwa zadania, polegające na zaprojektowaniu (wraz z uzyskaniem prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę) i budowie i/lub rozbudowie i/lub przebudowie (modernizacji) oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z których każde z ww. zadań dotyczyło oczyszczalni ścieków o:

- przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,
- równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM
- wartości robót nie mniejszej niż 45 10 000 000,00 PLN ~~netto~~brutto.. bądź alternatywnie względem ppkt i wyżej:

ii. dwa zadania polegające na zaprojektowaniu (wraz z uzyskaniem prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę) budowy i/lub rozbudowy i/lub przebudowy (modernizacji) oczyszczalni ścieków komunalnych o:

- przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,
- równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM oraz

iii. dwa zadania polegające na wykonaniu robót budowlanych polegających na budowie i/lub rozbudowie i/lub przebudowie (modernizacji) oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z których każde z ww. zadań dotyczyło oczyszczalni ścieków o:

- przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,
- równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM
- wartości robót nie mniejszej niż 10 000 000,00 PLN brutto.

Ponadto, ~~jedną~~ jedna z ww. zadań robót budowlanych, o których mowa w ppkt i lub iii wyżej, musi obejmować w swym zakresie m.in.:

budowę/rozbudowę/przebudowę (modernizację) n/w obiektów/urządzeń:

- punktu zlewczego (stacji zlewczej) ścieków dowożonych o ~~wydajności min. 70 m³/h,~~
- zbiornika/ów retencyjnego/ych o pojemności całkowitej min. 1000 m³,
- reaktora/ów biologicznego/ych o pojemności całkowitej min. 1500 m³,
- przepompowni ścieków o wydajności min. 180 m³/h,
- biofiltra/ów o wydajności łącznej min. 1800 m³/h,
- budynku socjalnego, technicznego lub technologicznego,
- sieci technologicznych międzyobiektowych,
- dróg i placów wewnętrznych ~~siłosu na wapno.~~

niezależnie względem ppkt i-iii wyżej,

iv. dwie roboty budowlane polegające na budowie rurociągu/ów tłocznego/ych, z której każda z ww. robót budowlanych dotyczyła rurociągu/ów tłocznego/ych wykonanego/ych z rur PE o średnicy min. 100 mm i długości min. 1500 m.

W zakresie ppkt i; iii-iv wyżej, za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót.

UWAGA: W przypadku Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, warunek określony w lit.

a) powyżej ~~musi~~ może zostać spełnia~~ę~~ spełniony przez ~~co~~ ~~najmniej~~ jeden jednego Wykonawcę Wykonawcę samodzielnie lub poprzez sumowanie potencjału (doświadczenia) wszystkich Wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia, a w przypadku Wykonawców polegających na zasobach innych podmiotów, poprzez sumowanie potencjału (doświadczenia) tych Wykonawców oraz podmiotu, na którego zasobach Wykonawcy polegają. W razie wątpliwości, uznać należy, że Zamawiający dopuszcza najszersze, dopuszczalne przepisami prawa „sumowanie” doświadczenia.

~~muszą być w całości spełnione przez podmiot na którego zasoby powołuje się Wykonawca. Powyższe wynika z faktu, iż w przedmiotowym zadaniu chodzi również o wykazanie posiadania doświadczenia w wykonaniu zadania określonego rodzaju i zakresu, czego nie można wykazać sumując kilku inwestycji wykonanych przez jeden lub kilka podmiotów.~~

~~(...) 2. W przypadku Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, Zamawiający, na podstawie art. 117 ust. 1 ustawy Pzp., określa, iż dokonując oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej uzna, że warunek został spełniony, jeżeli co najmniej jeden z Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia wykaże samodzielne spełnianie tego warunku. Zamawiający tym samym nie dopuszcza łączenia (sumowania) doświadczenia zdobytego osobno przez każdego z wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia. Powyższe wynika z faktu, iż w przedmiotowym zadaniu chodzi również o wykazanie posiadania doświadczenia w wykonaniu zadania określonego rodzaju i zakresu, czego nie można wykazać sumując kilku inwestycji wykonanych przez jeden lub kilka podmiotów.~~

~~3. W przypadku, gdy Wykonawca w celu potwierdzenia spełniania warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej polega, na zasadach określonych w art. 118 ustawy Pzp., na zdolnościach zawodowych innych podmiotów, Zamawiający określa, iż dokonując oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej uzna, że warunek został spełniony, jeżeli co najmniej jeden z tych podmiotów wykaże samodzielne spełnianie tego warunku. Zamawiający tym samym nie dopuszcza łączenia (sumowania) doświadczenia zdobytego osobno przez każdy z podmiotów, na których zdolnościach zawodowych polega Wykonawca. Powyższe wynika z faktu, iż w przedmiotowym zadaniu chodzi również o wykazanie posiadania doświadczenia w wykonaniu zadania określonego rodzaju i zakresu, czego nie można wykazać sumując kilku inwestycji wykonanych przez jeden lub kilka podmiotów~~

2) nadanie w Postępowaniu warunkom udziału w Postępowaniu, dotyczącym zdolności technicznych i zawodowych wykonawcy (wymaganej kadry kierowanej do realizacji zamówienia), opisanych w Rozdziale VI ust. 1 pkt 4 lit. b)-d) SWZ brzmienia określającego wymogi proporcjonalne do przedmiotu zamówienia, określającego minimalny poziom zdolności gwarantujący należyte wykonanie zamówienia, tj.:

b) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji przedstawiciela wykonawcy posiadającą następujące kwalifikacje i doświadczenie:

- wykształcenie wyższe inżynierskie,
- doświadczenie w pełnieniu funkcji przedstawiciela wykonawcy lub na równorzędnym stanowisku (kierownika projektu, kierownika zespołu) przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających budowie i/lub rozbudowie i/lub przebudowie (modernizacji) obiektu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej o wartości robót nie mniejszej niż 10 000 000 PLN brutto.
- oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z której każda z w/w robót budowlanych dotyczyła oczyszczalni ścieków o:
 - przepustowości/wydajności średniodobowej Q_{dśr.} nie mniejszej niż 1100 m³/d,
 - równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM
 - wartości robót nie mniejszej niż 15 000 000,00 PLN netto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót.

c) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji kierownika budowy posiadającą następujące kwalifikacje i doświadczenie:

- wykształcenie wyższe inżynierskie,

- uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności:

- instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, lub

- konstrukcyjno-budowlanej,

zgodne z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 418 ze zm.) lub odpowiadające im ważne uprawnienia budowlane, które zostały wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów lub odpowiadające im uprawnienia wydane obywatelom państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej, z zastrzeżeniem art. 12a oraz innych przepisów ustawy prawo budowlane oraz ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 166),

- doświadczenie w pełnieniu funkcji kierownika budowy lub kierownika robót sanitarnych lub kierownika robót konstrukcyjno-budowlanych przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających na budowie i/lub rozbudowie i/lub przebudowie (modernizacji) oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z której każda z ww robót budowlanych dotyczyła oczyszczalni ścieków o:

- przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,

- równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM,

- wartości robót nie mniejszej niż 45-10 000 000,00 PLN ~~netto~~brutto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót. Zamawiający uznaje, iż doświadczenie liczone jest od dnia uzyskania uprawnień. Przez uprawnienia budowlane rozumie się:

- prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 418 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. 2019, poz. 831), lub uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy - Prawo budowlane, lub odpowiadające im ważne uprawnienia budowlane wydane na podstawie odpowiednich przepisów obowiązujących na terenie kraju, w którym Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, uznane przez właściwy organ, zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 166), lub

- prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu przepisów ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz art. 20a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1783)

d) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji technologa/kierownika rozruchu posiadającą następujące i doświadczenie:

- doświadczenie w pełnieniu funkcji technologa lub kierownika rozruchu przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających na budowie, rozbudowie, przebudowie ~~lub~~ (modernizacji) oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z której każda z ww. robót budowlanych dotyczyła oczyszczalni ścieków o:

- przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,

- równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM,

- wartości robót nie mniejszej niż 4510 000 000,00 PLN ~~netto~~brutto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót.

3) nadania Rozdziałowi III ust. 18 SWZ następującego brzmienia:

Zamawiający wymaga odbycia przez Wykonawców składających ofertę obowiązkowej wizji lokalnej w terenie objętym zamówieniem. Oferta Wykonawcy, który nie odbył obowiązkowej wizji lokalnej zostanie odrzucona. Termin

wyznaczono na DD-MM-RRRR o godz. XX:XX,. Prosimy zainteresowanych wykonawców o punktualne stawiennictwo w siedzibie Zamawiającego. Obowiązkowa wizja lokalna może zostać przeprowadzona przez osoby upoważnione ze strony Wykonawcy (posiadające stosowne pełnomocnictwo). Udział w wizji lokalnej potwierdzony zostanie Protokołem z przeprowadzenia wizji lokalnej.

przy czym termin wizji nie powinien być wcześniejszy niż 7 dni od dnia publikacji ww. zmiany i nie późniejszy niż 14 dni przed upływem terminu na składanie ofert.

Alternatywnie:

Zamawiający wymaga odbycia przez Wykonawców składających ofertę obowiązkowej wizji lokalnej w terenie objętym zamówieniem. Oferta Wykonawcy, który nie odbył obowiązkowej wizji lokalnej zostanie odrzucona. Zainteresowani wykonawcy muszą zgłosić chęć udziału w wizji lokalnej na adres e-mail:....., nie później jednak niż ... dni przed terminem składania ofert – termin wizji lokalnej zostanie wyznaczony przez Zamawiającego, nie później niż 14 dni przed upływem terminu składania ofert. Obowiązkowa wizja lokalna może zostać przeprowadzona przez osoby upoważnione ze strony Wykonawcy (posiadające stosowne pełnomocnictwo). Udział w wizji lokalnej potwierdzony zostanie Protokołem z przeprowadzenia wizji lokalnej.”

przy czym termin wizji nie powinien być wcześniejszy niż 7 dni od dnia publikacji ww. zmiany.

4) nadanie § 13 ust. 4 PPU i § 14 ust. 11 pkt 1 PPU następującego brzmienia:

§ 13 ust. 4 PPU: W przypadku nienależytego wykonania projektu budowlanego lub poszczególnych projektów wykonawczych, Zamawiający zobowiązuje się do pisemnego wskazania zastrzeżeń do opracowań przedstawionych przez Wykonawcę do odbioru. Jednocześnie Zamawiający zobowiąże Wykonawcę do usunięcia wszelkich niezgodności opracowań z Umową i ponownego przekazania projektu budowlanego lub poszczególnych projektów wykonawczych do odbioru we wskazanym terminie, nie dłuższym niż ~~7 dni~~ 14 dni, na co Wykonawca wyraża zgodę.

§ 14 ust. 11 pkt 1 PPU: Jeżeli w trakcie odbioru końcowego robót zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:

1) jeżeli wady nadają się do usunięcia, Zamawiający może według swojego wyboru:

a) odmówić odbioru do czasu usunięcia wad – wyznaczając Wykonawcy nie dłuższy niż ~~7 dni~~ 14 dni termin do ich usunięcia,

b) podpisać protokół odbioru – jeżeli Wykonawca zobowiąże się w formie pisemnego oświadczenia do ich usunięcia w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, nie dłuższym jednak niż ~~7 dni~~ 14 dni;”

5) nadanie § 15 ust. 1 pkt 4, 7-12 i 15 PPU następującego brzmienia:

1. Wykonawca zapłaci kary umowne Zamawiającemu z tytułu: (...)

4) nieusunięcia z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy wad stwierdzonych w czasie odbioru końcowego lub ujawnionych w okresie rękojmi i gwarancji - w wysokości ~~0,8~~ 0,4% całkowitego wynagrodzenia brutto o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy - za każdy dzień opóźnienia liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad; (...)

7) braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom - w wysokości ~~0,2~~ 0,1 % całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy - za każdy dzień opóźnienia i za każdy taki przypadek;

8) nieprzedłożenia do akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany - w wysokości ~~4~~ 0,5% całkowitego wynagrodzenia brutto o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy taki przypadek,

9) nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w wysokości ~~4~~ 0,2% całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy za każdy taki przypadek;

10) braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty – w wysokości ~~4~~ 0,2% całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy taki przypadek;

11) braku dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie w wysokości ~~4~~ 0,2% całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy taki przypadek;

12) dopuszczenia do wykonywania robót budowlanych objętych przedmiotem umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego Podwykonawca skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi umową, w wysokości ~~4%~~ 0,6% całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy taki przypadek; (...)

15) w przypadku braku dokonania poprawek w dokumentacji projektowej w terminie 7 dni w wysokości ~~2%~~ 0,8% całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy dzień opóźnienia. Przy czym termin nanoszenia poprawek rozumiany będzie jako uwzględnianie i dokonanie w dokumentacji projektowej zmian uwzględniających uwagi i zastrzeżenia Zamawiającego liczonych od dnia ich zgłoszenia;

6) nadanie § 17 ust. 7 PPU następującego brzmienia: Zgłoszone wady/usterki Wykonawca zobowiązany jest usunąć na własny koszt i ryzyko w uzgodnionym przez strony terminie, nie dłuższym niż 14 dni licząc od daty ich zgłoszenia. Usterki i wady uniemożliwiające lub poważnie utrudniające eksploatację obiektu lub zagrażające bezpieczeństwu, winny być usunięte, o ile będzie to możliwe technologicznie, w terminie ~~42~~ 48 godzin.

7) Usunięcie § 18 ust. 20 PPU oraz usunięcie § 19 ust. 21 PPU i nadanie § 18 ust. 19 PPU oraz § 19 ust. 20 PPU następującego, tożsamego brzmienia:

§ 18 ust. 19 PPU i § 19 ust. 20 PPU mają otrzymać tożsamą treść:

Stosownie do postanowień art. 439 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, Zamawiający przewiduje możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia określonego w Umowie w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją przedmiotu zamówienia, na następujących zasadach:

~~a) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, o których mowa w art. 439 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, uprawniający Strony Umowy do żądania zmiany wynagrodzenia wynosi minimum 10%. Zmiana wysokości wynagrodzenia Wykonawcy z uwagi na zmianę cen materiałów lub kosztów będzie możliwa, jeżeli zmiana ta przekroczy w ciągu roku 3,5% (maksymalna dopuszczalna wartość celu inflacyjnego NBP) względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie;~~

~~b) początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia przypada na dzień otwarcia ofert;~~

~~c) zmiana wynagrodzenia dokonana zostanie z użyciem odesłania do wskaźnika zmiany cen materiałów lub kosztów ogłaszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego; wyłącznie w oparciu o Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem dla danego roku kalendarzowego w oparciu o przepis art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1749 z późn. zm. (dalej „Komunikat”). Wykonawca nie będzie zobowiązany do udowadniania zmiany ceny materiałów lub kosztów winny sposób;~~

~~d) wysokość wynagrodzenia zmienia się o kwotę zmiany cen netto materiałów lub kosztów związanych z realizacją przedmiotu zamówienia;~~

~~e) wniosek o zmianę wysokości wynagrodzenia należnego z tytułu realizacji przedmiotu zamówienia nie może być złożony wcześniej niż po 180 dniach od dnia otwarcia ofert;~~

~~a) każdy kolejny nie może być złożony wcześniej niż po 180 dniach od daty ostatniej zmiany wysokości wynagrodzenia;~~

~~f) maksymalna wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia to 2% względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie.~~

~~g) zmiana wysokości wynagrodzenia Wykonawcy nastąpi w oparciu o Komunikat dot. poprzedniego roku realizacji umowy, publikowany do 31 stycznia roku następnego (tj. pierwsza zmiana nastąpi w oparciu o Komunikat dot. 2026 r., opublikowany do 31 stycznia 2027 r.).~~

~~h) Jeżeli w Komunikacie poziom zmiany cen za dany rok, począwszy od Komunikatu za 2026 r. przekroczy 3,5% (in plus lub in minus), Strony dokonają zmiany wynagrodzenia Wykonawcy o połowę wartości przekraczającej wartość 3,5% – np. jeżeli wzrost cen wyniesie 5,5%, Strony zwiększą wynagrodzenie Wykonawcy o 1%.~~

~~i) Zmiana wynagrodzenia Wykonawcy dotyczyć będzie wyłącznie wynagrodzenia należnego po okresie, którego dotyczy dany Komunikat – np. Komunikat dot. 2026 r. może doprowadzić do podwyższenia~~

wynagrodzenia Wykonawcy, należnego za czynności wykonywane od 01 stycznia 2027 r. W celu uniknięcia wątpliwości, Strony wskazują, że % zmiany wynagrodzenia będzie ustalany w oparciu o pierwotne wynagrodzenie przewidziane za jego realizację.

j) Strony maksymalnie do końca lutego roku kalendarzowego w którym opublikowano Komunikat, podpiszą protokół, którym dokonają zmiany wynagrodzenia Wykonawcy zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu. Protokół po zatwierdzeniu przez osoby uprawnione do reprezentacji Zamawiającego oraz Wykonawcy staje się załącznikiem do umowy.

k) Każdorazowa zmiana wynagrodzenia Wykonawcy nie może przekroczyć 10% (nawet jeżeli Komunikat wskaże wartość wyższą niż 23,5%).

8) Usunięcia § 21 ust. 17 PPU.

Odwołujący w piśmie procesowym z 8 maja 2026 r. zmodyfikował wniosek dotyczący zarzutu 2.2, wnosząc o nadanie postanowieniu rozdz. VI ust. 1 pkt 4.b-d następującego brzmienia:

b) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji przedstawiciela wykonawcy posiadającą następujące kwalifikacje i doświadczenie:

wykształcenie wyższe inżynierskie,

doświadczenie w pełnieniu funkcji przedstawiciela wykonawcy lub na równorzędnym stanowisku (kierownika projektu, kierownika zespołu) przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających budowie i/lub rozbudowie i/lub przebudowie obiektu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej o wartości robót nie mniejszej niż 15 000 000 PLN netto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót.

c) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji kierownika budowy posiadającą następujące kwalifikacje i doświadczenie:

• wykształcenie wyższe inżynierskie,

• uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności:

- instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,

lub

- konstrukcyjno-budowlanej,

zgodne z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 418 ze zm.) lub odpowiadające im ważne uprawnienia budowlane, które zostały wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów lub odpowiadające im uprawnienia wydane obywatelom państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej, z zastrzeżeniem art. 12a oraz innych przepisów ustawy prawo budowlane oraz ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 166),

• doświadczenie w pełnieniu funkcji kierownika budowy lub kierownika robót sanitarnych lub kierownika robót konstrukcyjno-budowlanych przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających na budowie i/lub rozbudowie i/lub przebudowie oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z której każda z ww. robót budowlanych dotyczyła oczyszczalni ścieków o:

• przepustowości/wydajności średniodobowej Q_{dśr.} nie mniejszej niż 1100 m³/d,

• równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM,

• wartości robót nie mniejszej niż 15 000 000,00 PLN netto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót. Zamawiający uznaje, iż doświadczenie liczone jest od dnia uzyskania uprawnień. Przez uprawnienia budowlane rozumie się:

• prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 418 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych

w budownictwie (Dz. U. 2019, poz. 831), lub uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy - Prawo budowlane, lub odpowiadające im ważne uprawnienia budowlane wydane na podstawie odpowiednich przepisów obowiązujących na terenie kraju, w którym Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, uznane przez właściwy organ, zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 166), lub

– prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu przepisów ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz art. 20a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1783).

d) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji technologa/kierownika rozruchu posiadającą następujące i doświadczenie:

- doświadczenie w pełnieniu funkcji technologa lub kierownika rozruchu przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających na budowie, rozbudowie, przebudowie lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z której każda z ww robót budowlanych dotyczyła oczyszczalni ścieków o:

- przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,

- równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM,

- wartości robót nie mniejszej niż 15 000 000,00 PLN netto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót.”

Sygn. akt KIO 1563/26

Wykonawca Control Process S.A.wniósł 7 kwietnia 2026 r. odwołanie wobec treści dokumentów zamówienia, zarzucając Zamawiającemu naruszenie przepisów:

1)art. 220 ust. 2 w zw. z art. 16 pkt 2 ustawy Pzp, poprzez ustalenie błędnego terminu związania ofertą;

2)art. 112 ust. 1 w zw. z art. 16 pkt 1 i 3 ustawy Pzp, poprzez ustanowienie nadmiernego i nieproporcjonalnego warunku doświadczenia w postępowaniu;

3)art. 112 ust. 1 w zw. z art. 16 pkt 3 ustawy Pzp w zw. z § 9 ust. 4 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy poprzez ustanowienie zbyt krótkiego okresu, z którego może pochodzić doświadczenie przedstawiane na wykazanie spełnienia warunku udziału w postępowaniu;

4)art. 58 ust. 1 i ust. 5, art. 118 ust. 1 w zw. z art. 112 ust. 1 w zw. z art. 16 pkt 1 i 3 ustawy Pzp, poprzez ustanowienie wymogu wykazania spełnienia warunku bez możliwości posłużenia się potencjałem łączonym w ramach wspólnego ubiegania się o zamówienie lub oparcia się o potencjał podmiotu trzeciego;

5)art. 439 w zw. z art. 16 pkt 1 i 3 ustawy Pzp, poprzez ustanowienie iluzorycznego mechanizmu waloryzacji wynagrodzenia;

6)art. 483 ust. 1 Kc w zw. z art. 16 pkt 2 i 3 ustawy Pzp, poprzez ustalenie postanowienia wprowadzającego nieokreśloną karę umowną;

7)art. 353¹ Kc w zw. z art. 16 pkt 3 ustawy Pzp, poprzez brak ustalania umownego limitu naliczania kar umownych;

8)433 pkt 1 ustawy Pzp, poprzez wprowadzenie w projektowanych postanowieniach umowy kar umownych za opóźnienie.

Odwołujący wniósł o nakazanie Zamawiającemu następujących zmian SWZ:

–nadania treści warunku udziału w postępowaniu brzmienia:

Warunek udziału w postępowaniu dotyczący zdolności technicznej zostanie uznany za spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże, że w okresie ostatnich pięciu lat przed terminem składnia ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie wykonał, co najmniej:

jedno zadanie polegające na zaprojektowaniu (wraz z uzyskaniem prawomocnej decyzji o pozwoleniu na budowę)

budowy, przebudowy lub rozbudowy oczyszczalni ścieków komunalnych o przepustowości średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d;

jedno zadanie polegające na budowie, rozbudowie lub przebudowie oczyszczalni ścieków komunalnych o przepustowości średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d, wartości robót nie mniejszej niż 15 mln PLN netto i równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM

jedną robotę budowlaną polegającą na budowie rurociągu/rurociągów tłocznych, z rur PE o średnicy min. 100 mm i łącznej długości min. 1500 m.

–ukształtowanie mechanizmu waloryzacji zgodnie z wymogami art. 439 ustawy Pzp, w szczególności przez:

obniżenie progu uruchomienia waloryzacji do wartości nieprzekraczającej 5% łącznej zmiany wskaźnika względem wartości bazowej;

poszerzenie podstawy waloryzacji do co najmniej 20% wynagrodzenia umownego Wykonawcy.

–usunięcia § 15 ust. 3 PPU;

–zmiany projektowanych postanowień umownych poprzez wprowadzenie górnego limitu łącznego naliczania kar umownych od Wykonawcy na poziomie 20% wynagrodzenia umownego brutto;

–wprowadzenia zmian w § 15 ust. 1 pkt 15 i 17 PPU, poprzez zastąpienie słowa „opóźnienie” słowem „zwłoka”.

Na podstawie dokumentacji przedmiotowego postępowania oraz biorąc pod uwagę stanowiska stron, Izba ustaliła i zważyła, co następuje:

KIO 1562/26

Izba umorzyła postępowanie odwoławcze w zakresie zarzutów oznaczonych w odwołaniu numerami:

–2.1 i 2.3 – na podstawie art. 568 pkt 2 ustawy Pzp, tj. ze względu na ich bezprzedmiotowość w związku z dokonanymi przez Zamawiającego zmianami postanowień dokumentów zamówienia,

–2.4 i 2.8 – z uwagi na ich uwzględnienie przez Zamawiającego,

–2.6 i nr 2.2 w zakresie, w jakim dotyczy wartości robót – z uwagi na wycofanie zarzutów przez Odwołującego.

W związku z powyższym merytorycznemu rozpoznaniu podlegały zarzuty nr 2.2 (z wyjątkiem kwestii wartości robót), 2.5 i 2.7.

Zarzut nr 2.2

Izba ustaliła, że w rozdz. VI ust. 1.4 lit. b-d Zamawiający określił następujące warunki udziału w postępowaniu:

Warunek udziału w postępowaniu dotyczący zdolności technicznej zostanie uznany za spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże, że: (...)

b) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji przedstawiciela wykonawcy posiadającą następujące kwalifikacje i doświadczenie:

• *wykształcenie wyższe inżynierskie,*

• *doświadczenie w pełnieniu funkcji przedstawiciela wykonawcy lub na równorzędnym stanowisku (kierownika projektu, kierownika zespołu) przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających na budowie i/lub rozbudowie i/lub przebudowie oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z której każda z ww. robót budowlanych dotyczyła oczyszczalni ścieków o:*

–przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,

–równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM

–wartości robót nie mniejszej niż 15 000 000,00 PLN netto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót.

c) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji kierownika budowy posiadającą następujące kwalifikacje i doświadczenie:

• *wykształcenie wyższe inżynierskie,*

• *uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych, zgodne z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 418 ze zm.) lub odpowiadające im ważne uprawnienia budowlane, które zostały wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów lub odpowiadające im uprawnienia wydane obywatelom państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej, z zastrzeżeniem art. 12a oraz innych przepisów ustawy prawo budowlane oraz ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 166),*

• *doświadczenie w pełnieniu funkcji kierownika budowy lub kierownika robót sanitarnych przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających na budowie i/lub rozbudowie i/lub przebudowie oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z której każda z w/w robót budowlanych dotyczyła oczyszczalni ścieków o:*

– przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,

– równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM,

– wartości robót nie mniejszej niż 15 000 000,00 PLN netto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót. Zamawiający uznaje, iż doświadczenie liczone jest od dnia uzyskania uprawnień. Przez uprawnienia budowlane rozumie się:

– prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 418 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. 2019, poz. 831), lub uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy - Prawo budowlane, lub odpowiadające im ważne uprawnienia budowlane wydane na podstawie odpowiednich przepisów obowiązujących na terenie kraju, w którym Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, uznane przez właściwy organ, zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 166), lub

– prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu przepisów ustawy . o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz art. 20a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1783).

d) dysponuje lub będzie dysponował osobą, którą Wykonawca zamierza skierować do realizacji niniejszego zamówienia w funkcji technologa posiadającą następujące i doświadczenie:

• *doświadczenie w pełnieniu funkcji technologa przy realizacji co najmniej dwóch robót budowlanych, polegających na rozbudowie, przebudowie lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych, wykonywanych podczas normalnej pracy obiektu będącego w ciągłej eksploatacji, z której każda z w/w robót budowlanych dotyczyła oczyszczalni ścieków o:*

– przepustowości/wydajności średniodobowej Qdśr. nie mniejszej niż 1100 m³/d,

– równoważnej liczbie mieszkańców nie mniejszej niż 5000 RLM,

– wartości robót nie mniejszej niż 15 000 000,00 PLN netto.

Za robotę wykonaną Zamawiający uzna wyłącznie robotę budowlaną, dla której podpisano protokół odbioru końcowego lub wydano świadectwo przejęcia robót.

Zarzuty są niezasadne.

Zgodnie z art. 112 ust. 1 ustawy Pzp zamawiający określa warunki udziału w postępowaniu w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiając ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności.

Stosownie do art. 116 ust. 1 ustawy Pzp w odniesieniu do zdolności technicznej lub zawodowej zamawiający może określić warunki dotyczące niezbędnego wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, doświadczenia, potencjału technicznego wykonawcy lub osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia, umożliwiające realizację

zamówienia na odpowiednim poziomie jakości. W szczególności zamawiający może wymagać, aby wykonawcy spełniali wymagania odpowiednich norm zarządzania jakością, w tym w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, oraz systemów lub norm zarządzania środowiskowego, wskazanych przez zamawiającego w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumentach zamówienia.

Art. 16 ustawy Pzp stanowi, że Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób: 1) zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców; 2) przejrzysty; 3) proporcjonalny.

W ocenie Izby Zamawiający, opisując zaskarżone warunki udziału w postępowaniu, nie naruszył powyższych przepisów ustawy.

Na wstępie podkreślenia wymaga, że określenie warunków udziału w postępowaniu należy do kompetencji Zamawiającego, który ma swobodę w jego ustalaniu, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów ustawy Pzp, w szczególności z art. 112 ust. 1, stanowiącego, że warunki te muszą być określone w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia. Oznacza to konieczność określenia warunku na takim poziomie, który jest usprawiedliwiony dbałością o jakość i rzetelność wykonania przedmiotu zamówienia, nie wprowadza zaś – nieuzasadnionego z punktu widzenia wykonywania przyszłej umowy – ograniczenia w dostępie do udziału w postępowaniu. Opis warunków udziału w postępowaniu musi być ukierunkowany na dopuszczenie do postępowania wykonawców, którzy dają rękojmię należytego wykonania przyszłej umowy i wyeliminowanie tych, których sytuacja podmiotowa takiej rękojmi nie daje. Za nadmierne natomiast należy uznać takie warunki, które nie służą osiągnięciu powyższego celu.

Zdaniem Izby zaskarżone warunki udziału w postępowaniu są uzasadnione charakterem zamówienia, jego specyfiką i wymaganiami związanymi z jego realizacją.

W odniesieniu do osoby mającej pełnić funkcję przedstawiciela wykonawcy po pierwsze zauważenia wymaga, że Odwołujący wnioskował o dopuszczenie doświadczenia w modernizacji (taki sam wniosek sformułował w zakresie doświadczenia kierownika budowy). Odwołujący nie przedstawił jednak żadnego merytorycznego wyводу uzasadniającego taki wniosek, co samo w sobie powoduje jego niezasadność.

Następnie Odwołujący zakwestionował zawężenie wymaganego doświadczenia do realizacji oczyszczalni ścieków komunalnych o określonych parametrach. Zdaniem Odwołującego jest to o tyle niezasadne, że funkcja przedstawiciela wykonawcy nie ma charakteru merytorycznego (osoba ta nie pełni określonej wyodrębnionej samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie), a umowa nie przewiduje dla niej żadnych specyficznych działań, w związku z czym wystarczające jest legitymowanie się doświadczeniem dotyczącym również innych obiektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Odnosząc się do tego stanowiska wskazać należy, że przedmiotem zamówienia jest rozbudowa oczyszczalni ścieków, Odwołujący natomiast zmierza do dopuszczenia do realizacji zamówienia w charakterze przedstawiciela wykonawcy osoby mającej doświadczenie w realizacji obiektu z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Jak słusznie zauważył Zamawiający, w takim wypadku przedstawiciel wykonawcy mógłby legitymować się doświadczeniem w tej roli przy realizacji przykładowo sieci wodociągowej, stacji uzdatniania wody czy przydomowej oczyszczalni ścieków. Izba w pełni podziela stanowisko Zamawiającego, że ze względu na różnice charakteru i złożoności tego rodzaju obiektów i oczyszczalni ścieków takie doświadczenie nie jest adekwatne do specyfiki i skali zamówienia. Mimo że przedstawiciel wykonawcy nie wykonuje prac projektowych czy robót budowlanych, to nie sposób zaprzeczyć, że znajomość specyfiki określonego rodzaju inwestycji, w tym uwarunkowań merytorycznych i prawnych, jest istotna dla prawidłowej realizacji tej funkcji. Do takiego wniosku prowadzi zakres czynności przewidzianych dla przedstawiciela wykonawcy, na które wskazał sam Odwołujący (rozstrzyganie wątpliwości dotyczących przedłożonych PFU oraz innych dokumentów, koordynowanie współpracy wykonawcy i zamawiającego, koordynowanie prac kierowników robót, usuwanie trudności przy realizacji robót, związanych z nieprzewidywanymi zdarzeniami, zapewnienie sprawnego nadzoru autorskiego, branie udziału przy odbiorach i koordynowanie usuwania ewentualnych wad). Mimo że podobny katalog czynności może dotyczyć funkcji przedstawiciela wykonawcy w ramach realizacji innych obiektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, to to bez wątpienia inwestycja dotycząca konkretnego rodzaju obiektu, jakim jest oczyszczalnia ścieków posiada swoją specyfikę, której znajomość przy wykonywaniu tych czynności jest istotna.

Bez znaczenia dla oceny przedmiotowego zarzutu pozostaje okoliczność, że w poprzednim, unieważnionym postępowaniu, Zamawiający nie ustanowił żadnych wymagań dotyczących przedstawiciela wykonawcy. Rozstrzygnięcie Izby dotyczy warunku określonego w obecnie prowadzonym postępowaniu, a fakt, że w postępowaniu wcześniejszym Zamawiający takiego warunku nie określił, nie oznacza, że jego określenie jest niezasadne.

W odniesieniu do funkcji kierownika budowy Odwołujący zakwestionował niedopuszczenie dysponowania

uprawnieniami i doświadczeniem w specjalności konstrukcyjno-budowlanej. Powołując się na postanowienia PFU Odwołujący podniósł, że w przedmiotowym zamówieniu dominują samodzielnie lub wraz z innymi robotami te dotyczące specjalności konstrukcyjno-budowlanej, więc nie ma powodów, aby Zamawiający ograniczał w zakresie funkcji kierownika budowy lub jego doświadczenia możliwość przywołania specjalności konstrukcyjno-budowlanej lub doświadczenia zdobytego w związku z pełnieniem tej funkcji.

Odnosząc się do powyższego zarzutu wskazać należy na różny zakres uprawnień wymaganych przez Zamawiającego oraz objętych wnioskiem odwołania. Zgodnie z art. 15a ust. 20 ustawy Prawo budowlane uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak: sieci i instalacje ciepłe, wentylacyjne, gazowe, wodociągowe i kanalizacyjne. Z kolei zgodnie z art. 15a ust. 4 ustawy Prawo budowlane uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń uprawniają do projektowania konstrukcji obiektu lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji oraz architektury obiektu. Nie powinno budzić wątpliwości, że w zamówieniu na rozbudowę oczyszczalni ścieków istotą przedmiotu zamówienia są roboty objęte zakresem art. 15a ust. 20, nie zaś 15a ust. 4 ustawy Prawo budowlane.

Izba podziela stanowisko Zamawiającego, który wskazał, że Odwołujący stawiając zarzut nieproporcjonalności i ograniczenia konkurencji w istocie domaga się dopuszczenia kierownika budowy z uprawnieniami, które nie obejmują całego przedmiotu zamówienia oraz że do projektowania i kierowania robotami budowlanymi co do obiektów gospodarki wodno-ściekowej właściwe są właśnie uprawnienia sanitarne.

Odnosząc się do odmiennego określenia wymagań w postępowaniu, które zostało unieważnione, Izba podtrzymuje stanowisko wyrażone w części uzasadnienia dotyczącej przedstawiciela wykonawcy.

W odniesieniu do technologa Odwołujący zakwestionował niedopuszczenie doświadczenia na stanowisku kierownika rozruchu, podnosząc, że w branży tożsamo lub analogicznie traktuje się doświadczenie nabywane przez technologów i kierowników rozruchu.

W ocenie Izby Zamawiający w sposób przekonujący uzasadnił opisane w tym zakresie wymagania. Zamawiający wskazał na różnice między tymi funkcjami (technolog opracowuje i optymalizuje procesy produkcyjne, podczas gdy kierownik rozruchu odpowiada za praktyczne wdrożenie tych procesów, koordynację badań, pomiarów i uruchomienie instalacji). Zamawiający jest uprawniony tak określić warunek udziału w postępowaniu, aby zapewnić, że przedmiotową funkcję będzie wykonywać osoba posiadająca doświadczenie w opracowywaniu procesów, a nie w ich następczym wdrażaniu, w szczególności biorąc pod uwagę kluczową rolę technologa w realizacji przedsięwzięcia i zapewnieniu jego powodzenia.

Odmienne stanowiska nie uzasadnia przedstawiona przez Odwołującego opinia prywatna, sporządzona przez dr inż. Barbarę Jachimko. Po pierwsze wskazać należy na ograniczony walor dowodowy opinii prywatnej, sporządzonej na zlecenie strony postępowania odwoławczego i na jego potrzeby. Opinia taka potwierdza jedynie, że osoba, która ją podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w opinii i nie może sama w sobie przesądzać o zasadności zarzutów. Niezależnie od powyższego, w opinii tej wskazano, że technolog jest osobą odpowiedzialną za osiągnięcie właściwych parametrów ścieków, co – zdaniem Izby – ma zasadnicze znaczenie przy realizacji inwestycji polegającej na rozbudowie oczyszczalni ścieków. Skoro taka jest rola technologa, to Zamawiający ma prawo oczekiwać, że funkcję tę będzie pełnił osoba mająca doświadczenie dające rękojmię osiągnięcia powyższego rezultatu. Oceny tej w żadnej mierze nie zmienia okoliczność, że w świetle przepisów Prawa budowlanego technolog nie jest uczestnikiem procesu budowlanego, przesądzające znaczenie ma tu bowiem faktyczna rola merytoryczna tej osoby. Jednocześnie w opinii nie przedstawiono zakresu kompetencji kierownika rozruchu, poza ogólnym wskazaniem, że zwyczajowo pełni on kluczową rolę, o szerszych kompetencjach niż technolog.

Odnosząc się natomiast zbiorczo do przedstawionych przez Odwołującego wyciągów z dokumentacji innych postępowań o udzielenie podobnych zamówień, mających dowodzić zasadności zarzutów odnoszących się do kadry wykonawcy, stwierdzić należy, że są one nieprzydatne dla oceny tych zarzutów. Izba nie ma wiedzy, czy warunki udziału w tych postępowaniach zostały określone prawidłowo i nie ma kompetencji, aby oceniać to w przedmiotowym postępowaniu odwoławczym. Jednocześnie okoliczność, że dany zamawiający ustalił wymagania na określonym poziomie nie uprawnia do wniosku, że wymagania dalej idące są niezgodne z ustawą. Ocenie Izby podlegają natomiast warunki określone w konkretnym postępowaniu i w towarzyszących mu uwarunkowaniach. W rozpoznawanej sprawie brak jest podstaw do stwierdzenia nieuzasadnionej nadmiarowości tych warunków.

Zarzut nr 2.5

Izba ustaliła, że w § 15 ust. 1 pkt 4, 7-12 i 15 PPU (w brzmieniu po zmianach) Zamawiający określił kary umowne z następujących tytułów i w następującej wysokości:

4) *nieusunięcia z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy wad stwierdzonych w czasie odbioru końcowego lub ujawnionych w okresie rękojmi i gwarancji – w wysokości 0,8 % całkowitego wynagrodzenia brutto o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy – za każdy dzień zwłoki liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad; (...)*

7) *braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom – w wysokości 0,2 % całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy – za każdy dzień zwłoki i za każdy taki przypadek;*

8) *nieprzedłożenia do akceptacji projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany – w wysokości 1 % całkowitego wynagrodzenia brutto o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy taki przypadek;*

9) *nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany – w wysokości 1 % całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy za każdy taki przypadek;*

10) *braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty - w wysokości 1% całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy taki przypadek;*

11) *braku dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie w wysokości 1 % całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy taki przypadek;*

12) *dopuszczenia do wykonywania robót budowlanych objętych przedmiotem umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego Podwykonawca skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi umową, w wysokości 1% całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy taki przypadek; (...)*

15) *w przypadku braku dokonania poprawek w dokumentacji projektowej w terminie 7 dni w wysokości 2 % całkowitego wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 11 ust. 1 Umowy, za każdy dzień zwłoki. Przy czym termin nanoszenia poprawek rozumiany będzie jako uwzględnianie i dokonanie w dokumentacji projektowej zmian uwzględniających uwagi i zastrzeżenia Zamawiającego liczonych od dnia ich zgłoszenia;*

Zgodnie z art. 437 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp umowa, której przedmiotem są roboty budowlane, zawiera również postanowienia dotyczące wysokości kar umownych, z tytułu:

- a) braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom,
- b) nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany,
- c) nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany,
- d) braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, zgodnie z .

Zgodnie z art. 483 § 1 Kc można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

Stosownie do art. 484 Kc:

§ 1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszące wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły.

§ 2. Jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana.

Zgodnie z art. 353¹ Kc strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

W ocenie Izby Odwołujący nie wykazał naruszenia przez Zamawiającego powyższych przepisów.

Na wstępie podkreślić należy, że odwołania dotyczące postanowień przyszłej umowy, tak jak dotyczące każdej innej czynności lub zaniechania zamawiającego, służą ochronie wykonawców przed działaniami niezgodnymi

z przepisami prawa (art. 513 ustawy Pzp), nie są natomiast narzędziem służącym „negocjowaniu” przez wykonawców bardziej korzystnych dla nich warunków umowy. Izba może uwzględnić odwołanie wyłącznie w sytuacji, gdy stwierdzi naruszenie przez Zamawiającego przepisów ustawy mające wpływ lub mogące mieć istotny wpływ na wynik postępowania lub niezgodność projektowanego postanowienia umowy z wymaganiami wynikającymi z przepisów ustawy (art. 554 ust. 1 ustawy Pzp). Nie korzystają zatem z ochrony prawnej dążenia wykonawców ukierunkowane jedynie na ukształtowanie korzystniejszej dla siebie treści przyszłej umowy, jeżeli treść nadana przez Zamawiającego nie narusza obowiązujących przepisów. W ocenie Izby ww. zarzuty nie zmierzają do wyeliminowania działań Zamawiającego naruszających przepisy prawa, ale jedynie do nadania postanowieniom umowy treści korzystnej dla wykonawcy.

Po pierwsze, brak jest jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia, że Zamawiający dopuścił się naruszenia art. 437 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp – przepis ten określa kompetencję do określenia w umowie postanowień dotyczących wysokości kar umownych, co Zamawiający uczynił. Po drugie, nie sposób przypisać Zamawiającemu naruszenia art. 483 § 1 Kc, który uprawnia do zastrzeżenia w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę kary umownej.

Następnie stwierdzić należy, że Odwołujący nie tylko nie wykazał naruszenia przez Zamawiającego art. 484 Kc, ale przepis ten wręcz zaprzecza głównej tezie odwołania, zgodnie z którą zaskarżone kary umowne są wadliwe dlatego, że przewyższają ewentualną szkodę. Zauważenia wymaga bowiem, że zgodnie z art. 484 § 1 Kc, w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Z kolei art. 484 § 2 Kc daje podstawę żądania zmniejszenia kary umownej w wypadku, gdy jest ona rażąco wygórowana. Z przepisów tych wynika zatem, że obowiązek zapłaty kary umownej nie jest uzależniony do wystąpienia szkody i jej wysokości, natomiast brak szkody lub jej niska wysokość jest podstawą miarkowania tej kary.

Kolejną z podstaw prawnych zarzutu Odwołujący uczynił art. 353¹ Kc, określający granice swobody umów. W ocenie Izby Odwołujący nie wykazał, aby swoboda Zamawiającego w kształtowaniu postanowień umowy przekraczała granice wyznaczone ww. przepisami Kc. Odwołujący w zasadzie nie przedstawił wywodu, który potwierdzałby naruszenie art. 353¹. Nie wykazał sprzeczności zaskarżonych postanowień z ustawą, właściwością (naturą stosunku), nie można też uznać zarzutów za zasadne z powodu naruszenia bliżej nieokreślonych zasad współżycia społecznego. Zarzuty odwołania w tym zakresie należy uznać za dążenie do korzystniejszego dla wykonawców ukształtowania postanowień przyszłej umowy, nie zaś za zwalczanie działań Zamawiającego naruszających przepisy prawa. Wniosek, jaki wynika z uzasadnienia tych zarzutów jest tylko taki, że zakwestionowane postanowienia stanowią dla wykonawcy określoną dolegliwość i lub wiążą się z pewnym ryzykiem, czego jednak nie można utożsamiać z przekroczeniem zasady swobody umów. Zauważenia wymaga, że zgodnie z art. 134 ust. 1 pkt 20 ustawy Pzp, SWZ zawiera m.in. projektowane postanowienia umowy w sprawie zamówienia publicznego, które zostaną wprowadzone do umowy w sprawie zamówienia publicznego. Ustawa przyznaje więc zamawiającym możliwość określenia istotnych postanowień przyszłej umowy i podania ich do wiadomości wykonawców, którzy akceptują te postanowienia przystępując do udziału w postępowaniu. Fakt skorzystania przez Zamawiającego z przyznanego ustawowo uprawnienia kształtowania treści umowy nie stanowi sam w sobie o nadużyciu zasady swobody umów, w tym naruszeniu zasad współżycia społecznego. Odwołujący natomiast nie przedstawił argumentacji, która świadczyłaby o wystąpieniu takiego naruszenia w niniejszej sprawie.

Przedstawione przez Odwołującego uzasadnienie przedmiotowego zarzutu ogranicza się do ogólnikowych twierdzeń, że kary umowne są nieproporcjonalne w stosunku do naruszeń, którymi są objęte oraz mają charakter rażąco wygórowany, powodują niemożliwość oszacowania ryzyka oraz nie spełniają swojej funkcji kompensacyjnej i dyscyplinującej. Odwołujący nie wykazał więc, aby Zamawiający – określając wysokość kar umownych – naruszył przepisy ustawy, w tym przede wszystkim, że poziom kar umownych jest tak rażąco wygórowany, że zakłóca lub uniemożliwia konkurencję w postępowaniu. W ocenie Izby Odwołujący nie podjął nawet próby przeprowadzenia takiego dowodu, nie przedstawili chociażby żadnej symulacji, która potwierdzałaby, że podjęcie się realizacji zamówienia wiązałoby się dla wykonawcy z tak wysokim ryzykiem, że wyłącza ono ekonomiczną celowość ubiegania się o zamówienie, co w konsekwencji wyłącza lub niezasadnie ogranicza konkurencję w postępowaniu.

Zauważyć należy, że funkcją kar umownych jest nie tylko naprawienie szkody wyrządzonej zamawiającemu (co wynika z art. 480 § 1 Kc), kary te pełnią również funkcję prewencyjną, motywując wykonawcę do należytego wykonania przedmiotu umowy i minimalizując ryzyko niedotrzymania jej postanowień. W ocenie Izby zastrzeżone przez Zamawiającego kary pozwalają zrealizować te funkcje, a żądania Odwołującego zmierzają jedynie do ukształtowania kwestionowanych postanowień w sposób dla niego korzystniejszy.

Zarzut nr 2.7

Izba ustaliła, że Zamawiający zamieścił w PPU następujące postanowienia dotyczące waloryzacji wynagrodzenia:

§ 18:

19. Stosownie do postanowień art. 439 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, Zamawiający przewiduje możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia określonego w Umowie w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją przedmiotu zamówienia, na następujących zasadach:

- a) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, o których mowa w art. 439 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, uprawniający Strony Umowy do żądania zmiany wynagrodzenia wynosi minimum 10% względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie;
- b) początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia przypada na dzień otwarcia ofert;
- c) zmiana wynagrodzenia dokonana zostanie z użyciem odesłania do wskaźnika zmiany cen materiałów lub kosztów ogłaszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- d) wysokość wynagrodzenia zmienia się o kwotę zmiany cen netto materiałów lub kosztów związanych z realizacją przedmiotu zamówienia;
- e) wniosek o zmianę wysokości wynagrodzenia należnego z tytułu realizacji przedmiotu zamówienia nie może być złożony wcześniej niż po 180 dniach od dnia otwarcia ofert,
a każdy kolejny nie może być złożony wcześniej niż po 180 dniach od daty ostatniej zmiany wysokości wynagrodzenia;
- f) maksymalna wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia to 2 % względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie.

20. Zmiana umowy na podstawie ust. 19 powyżej wymaga złożenia drugiej stronie pisemnego wniosku, o którym mowa w ust. 19 lit. e powyżej, w którym wykazany zostanie związek zmiany ceny materiałów lub kosztów z realizacją przedmiotu zamówienia z wysokością wynagrodzenia, o którym mowa w Umowie.

§ 19:

18. Stosownie do postanowień art. 439 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, Zamawiający przewiduje możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia określonego w Umowie w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją przedmiotu zamówienia, na następujących zasadach:

- a) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, o których mowa w art. 439 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, uprawniający Strony Umowy do żądania zmiany wynagrodzenia wynosi minimum 10% względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie;
- b) początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia przypada na dzień otwarcia ofert;
- c) zmiana wynagrodzenia dokonana zostanie z użyciem odesłania do wskaźnika zmiany cen materiałów lub kosztów ogłaszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- d) wysokość wynagrodzenia zmienia się o kwotę zmiany cen netto materiałów lub kosztów związanych z realizacją przedmiotu zamówienia;
- e) wniosek o zmianę wysokości wynagrodzenia należnego z tytułu realizacji przedmiotu zamówienia nie może być złożony wcześniej niż po 180 dniach od dnia otwarcia ofert,
a każdy kolejny nie może być złożony wcześniej niż po 180 dniach od daty ostatniej zmiany wysokości wynagrodzenia;
- f) maksymalna wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia to 2 % względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy zawartego w ofercie.

21. Zmiana umowy na podstawie ust. 19 powyżej wymaga złożenia drugiej stronie pisemnego wniosku, o którym mowa w ust. 19 lit. e powyżej, w którym wykazany zostanie związek zmiany ceny materiałów lub kosztów z realizacją przedmiotu zamówienia z wysokością wynagrodzenia, o którym mowa w Umowie.

Stosownie do art. 439 ust. 1, 2 i 4 ustawy Pzp:

1. Umowa, której przedmiotem są roboty budowlane, dostawy lub usługi, zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, zawiera postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.

2. W umowie określa się:

1) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, o których mowa w ust. 1, uprawniający strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia oraz początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia;

2) sposób ustalania zmiany wynagrodzenia:

a) z użyciem odesłania do wskaźnika zmiany ceny materiałów lub kosztów, w szczególności wskaźnika ogłaszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego lub

b) przez wskazanie innej podstawy, w szczególności wykazu rodzajów materiałów lub kosztów, w przypadku których zmiana ceny uprawnia strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia;

3) sposób określenia wpływu zmiany ceny materiałów lub kosztów na koszt wykonania zamówienia oraz określenie okresów, w których może następować zmiana wynagrodzenia wykonawcy;

4) maksymalną wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia.

4. Przez zmianę ceny materiałów lub kosztów rozumie się wzrost odpowiednio cen lub kosztów, jak i ich obniżenie, względem ceny lub kosztu przyjętych w celu ustalenia wynagrodzenia wykonawcy zawartego w ofercie.

Zgodnie z art. 431 ustawy Pzp zamawiający i wykonawca wybrany w postępowaniu o udzielenie zamówienia obowiązani są współdziałać przy wykonaniu umowy w sprawie zamówienia publicznego, zwanej dalej „umową”, w celu należytej realizacji zamówienia.

Zgodnie z art. 353¹ Kc strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Art. 5 Kc stanowi: Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

W odniesieniu do przedmiotowego zarzutu Izba w pełni podtrzymuje wyrażone we wcześniejszej części uzasadnienia stanowisko o zakresie i roli środków ochrony prawnej w określaniu postanowień przyszłej umowy. Aby zatem skutecznie podnieść zarzut dotyczący takich postanowień Odwołujący musi wykazać ich niezgodność z przepisami. W ocenie Izby w rozpoznawanej sprawie do takiego wykazania nie doszło.

Po pierwsze należy stwierdzić, że Zamawiający zamieścił we wzorze umowy wszystkie elementy waloryzacji wymagane przepisami ustawy, brak więc jest podstaw do twierdzenia o naruszeniu tych przepisów. Zamawiający określił poziom zmiany cen uprawniający do waloryzacji, sposób jej ustalenia z odesłaniem do wskaźnika publikowanego przez Prezesa GUS, wpływ zmiany cen na koszt wykonania zamówienia oraz maksymalną wartość zmiany wynagrodzenia. W ocenie Izby Odwołujący nie wykazał, aby wprowadzenie tych postanowień stanowiło wyłącznie formalne wypełnienie obowiązku określonego w art. 439 ustawy Pzp.

W zaskarżonych postanowieniach trudno również dopatrzeć się naruszenia art. 431 ustawy Pzp, określającego zasadę współdziałania zamawiającego i wykonawcy wybrany przy wykonaniu umowy. Ponadto Odwołujący nie wykazał, aby swoboda Zamawiającego w kształtowaniu postanowień umowy przekraczała granice wyznaczone wskazanymi w odwołaniu przepisami Kc. Odwołujący nie wykazał sprzeczności zaskarżonych postanowień z ustawą, właściwością (naturą stosunku), nie można też uznać zarzutów za zasadne z powodu naruszenia bliżej nieokreślonych zasad współżycia społecznego. Odwołujący nie wykazał również, aby treść klauzuli waloryzacyjnej stanowiła nadużycie prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 Kc. Za przekroczenie zasady swobody umów i nadużycie prawa podmiotowego nie może być uznana okoliczność, że wykonawca nie będzie się mógł domagać podwyższenia wynagrodzenia w przypadku ograniczonych, przewidywalnych na etapie ofertowania zmian cen, nieoddziaływujących istotnie na koszty wykonania zamówienia czy nierekompensujących w pełni wzrostu tych kosztów.

W ocenie Izby nie stanowi naruszenia wskazanych w odwołaniu przepisów warunek zmiany wynagrodzenia polegający na wystąpieniu zmiany ceny materiałów lub kosztów na rynku związanych z realizacją umowy wynoszącej minimum 10%. Nieprzekonujący jest przedstawiony przez Odwołującego argument, że skoro wskaźnik ten w stosunku do roku 2024 r. w 2025 r. wyniósł 103,6 (wzrost cen o 3,6%), to oznacza, że Zamawiający określił warunek na takim

poziomie, żeby ten się nie ziścił, co stanowi o pozorności utworzonej przez niego klauzuli waloryzacyjnej. Należy mieć na uwadze, że jakkolwiek celem waloryzacji jest minimalizowanie skutków zmiany kosztów realizacji zamówienia, to cel ten nie powinien być rozumiany jak bieżące i całkowite eliminowanie skutków każdej zmiany kosztów realizacji zamówienia, o czym świadczy fakt, że ustawodawca zobowiązał zamawiających do określania zarówno jej częstotliwości, jak i poziomu zmiany ceny materiałów lub kosztów, po osiągnięciu powstanie uprawnienie do waloryzacji wynagrodzenia. Oznacza to, że wykonawca musi brać pod uwagę, że waloryzacja nie zapewni pełnej rekompensaty zwiększonych kosztów wykonania zamówienia, a powinna raczej rekompensować zmiany istotne czy trudne do przewidzenia.

Następnie wskazać należy, że Odwołujący domaga się zmiany wynagrodzenia wyłącznie w oparciu o Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, bez konieczności udowadniania zmiany cen materiałów lub kosztów w inny sposób, a zmiana ta, w wersji proponowanej przez Odwołującego, może być wielokrotna i każdorazowo może wynosić nawet 10%.

Odwołujący nie przedstawił żadnych konkretnych argumentów przemawiających za wnioskowanym w odwołaniu sposobem ustalania i wartością waloryzacji. Pozwala to stwierdzić, że Odwołujący żąda po prostu takiego sposobu waloryzacji, który będzie dla niego korzystny. Zasadność takiego żądania nie została wykazana, a jego realizacja spowodowałaby po stronie Zamawiającego brak przewidywalności budżetowej. Jak bowiem wskazał Zamawiający, wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem dla danego roku kalendarzowego od 2021 r. utrzymywał się na poziomie od kilku do kilkunastu procent, zawsze przekraczając wartość 3,5%, co czyni prawdopodobnym, że klauzula waloryzacyjna zaproponowana przez Odwołującego zaktualizuje się zawsze i to w oderwaniu od poniesionej rzeczywistej straty.

Biorąc powyższe pod uwagę, za niezasadne Izby uznała zarzuty dotyczące klauzuli waloryzacyjnej.

Wobec niestwierdzenia naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy, odwołanie – w zakresie podlegającym merytorycznemu rozpoznaniu – podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 557, art. 574 i art. 575 ustawy Pzp oraz § 5 pkt 1 i § 8 ust. 2 pkt 1, stosownie do wyniku postępowania obciążając kosztami Odwołującego.

KIO 1563/26

Izba ustaliła, że 9 maja 2026 r. Odwołujący przekazał do akt sprawy oświadczenie o cofnięciu odwołania. Wobec powyższego postępowanie odwoławcze – zgodnie z art. 568 pkt 1 ustawy Pzp – należało umorzyć.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do art. 557 ustawy Pzp i § 9 ust. 1 pkt 3 lit. a z 2020 r. poz. 2437), nakazując zwrot na rzecz Odwołującego kwoty 18 000,00 zł stanowiącej 90% uiszczonego wpisu.

Przewodnicząca:.....